

Kommentar om bispeembedets opgave i Åndens regimente

I 1837 skrev Grundtvig to af vores bedste helligåndssalmer. I min yndlingssalme ”Talsmand som på jorderige” (nr. 294), beskrives Helligåndens gerning som sjælesørgerens fra det høje på denne måde:

*Væk de dorske, styrk de svage,
tugt de trygge, trøst de spage,
gør os daglig husbesøg!*

Sjælesorgens kirke er ikke nogen sødladen størrelse. Sjælesorg er også at vække de dorske og tugte de trygge. Ordets embede stryger ikke kun med hårene – uanset tilhørerens rang i samfundet. Som feltpræst fik det betydning for mig, at jeg altid havde rang med den, jeg talte med, officer eller menig. Men myndigheden til at tale både med og mod magten var som ordets forkynder.

Og med en anden salme fra samme år, ”Kærligheds og sandheds Ånd” (nr. 292) beder vi endda Helligånden om følgende:

*... skab nu og af os en hær,
som tør svinge Åndens sværd
under korsets mærke!*

Kirken og dens tjenere er kaldet til at svinge Åndens sværd. Når Grundtvig skriver, som han gør, er det samtidigt ægte luthersk teologi om, hvad det er for et sværd, Ordets forkyndere under korsets mærke skal svinge. Der er ikke tale om et militært korstog, men kraftfuldt at prædike evangeliet både til trøst og modsigelse. Når det sker i embeds medfør, er det imidlertid afgørende, at det sker indenfor det, som Luther kaldte det ”åndelige regimente”. Også ”soldater kan have Guds nåde”. Det skrev Luther et skrift om. Men præster og biskopper er kaldet til noget andet end soldaten: Ordets åndelige tjeneste.

Dette embedssyn er også årsagen til, at jeg som biskop ikke uopfordret føler mig kaldet til at give regeringen rådgivning om landets udenrigsagenda. Som menneske har jeg holdninger. Jeg deler med de fleste sorgen over den elendighed, civilbefolkningen i Gaza er fanget i, og forstår lysten til at ”gøre og sige noget”, sådan som 8 af mine bispekolleger har valgt at gøre med en fælles erklæring.

Men det er min opfattelse, at den politiske situation i regionen er meget kompleks. Volden har mange arnesteder i Mellemøsten, som også spiller ind i Gaza. I et demokrati er det mennesker med langt større indsigt end jeg, der af folket er kaldet til at føre landets udenrigspolitik. Jeg er enig med lederen i Kristeligt Dagblad d. 24. juni i, at det er et ”skråplan”, hvis folkekirken skal have en ”holdning” og ”komme med storpolitiske statements”.

I kirken mødes vi hverken om fælles politik i forhold til den palæstinensiske sag eller for at formulere vores sym- eller antipati i forhold til Israel. Kirken er derimod det sted, hvor vi – som vi gjorde Bededag i Roskilde Domkirke med en upolitisk fredsgudstjeneste – kan mødes i fælles sorg over medmenneskers ulykke, i forbøn for de lidende på begge sider af fronterne i verdens katastrofeområder og konfliktzoner og med kirkebøn for landets ledelse.

Som biskop i sjælesorgens kirke er jeg kaldet til at være biskop for alle kirkens præster og alle menighedernes medlemmer uanset, hvordan den enkelte stiller sig til såvel Israels fremfærd som regeringens politik. Kirken skal ikke have en særlig profil, hverken i dette eller andre storpolitiske spørgsmål. Mine følelser eller personlige anskuelser skal ikke dømme andre ude af den portal, som evangeliet udspænder over os alle af den Gud, der ”lader sin sol stå op over (både) onde og gode og lader det regne (både) over retfærdige og uretfærdige” (Matt. 5,45).

Ulla Thorbjørn Hansen, biskop over Roskilde Stift